

hvorved det Maal skulde naas, det var Finantslovens Regtelse. Det var Udgangspunktet for de konstitutionelle Stadier, for den Opdragelse, vi Alle, det danske Folk, Thingene, Regjeringen have maattet gennemgaa i det sidste Aar. Det forekommer mig ikke, at man paa den ærede Landsthingsmand sporede, at han havde mindste Erindring om, at det var den virkelige Situation. Efter at de nye Valg havde fundet Sted, ja allerede under Valghandlingen, begyndte det at hedde — man vidste ikke ret med hvilken Autoritet, thi, som sagt, man hører Ordførerne men ikke altid Lederne —, at Experimentet ikke skulde gjentages, saaledes lod det ogsaa ved Begyndelsen af Forsamlingen. Spørgsmaalet var jo, mine Herrer, nu altsaa, om dette Ord vilde blive indfriet, og paa hvilken Maade det vilde blive indfriet. Der gives jo nemlig 2 Maader, paa hvilke i Virkeligheden en Finantslov kan negtes; den ene er den brutale, det er, naar man negter Finantslovens Overgang til 2den Behandling, den anden er den finere, det er, naar Finantsloven bliver behestet med saadanne Tillægsbestemmelser, der efter Regjeringens og Landsthingets Overbevisning ikke egne sig til at finde Plads paa Finantsloven. Det er f. Ex., dersom man vil forandre Statter, dersom man vil forandre Stattelove paa Finantsloven, fort sagt, det er, naar man gjør Brud paa den overlevede Orden, som Regjeringen og Rigsdagen have iaagtaget nu i 25 Aar siden Grundlovens Vedtagelse. Som sagt, naar Experimentet ikke skulde gjentages, hørte dertil altsaa ikke blot, at man undlod at negte Finantslovens Fremme; men dertil hørte ogsaa, at man f. Ex. ikke vilde forsøge paa paa Finantsforslaget at faae fjernet den ved Krigsstatelovene foretagne Forhøielse af Tolden, dertil hørte ogsaa f. Ex., at man ikke vilde forsøge paa paa Finantsloven at opføre Lienderne og saa fremdeles. Nu er det, jeg mener, mine Herrer, at det samme Hensyn, som har været ledende for Regjeringen ved dens Overveielse af Finantsloven, maa ogsaa gjøre sig gjældende for det høie Things Medlemmer, nemlig dette, at man ikke maa ensidig fordybe sig i Betragtningen af en enkelt Bevilling eller en enkelt Bevillings Regtelse, hvor megen Betydning man end i og for sig maatte tillægge den; men man maa underkaste Finantsloven i sin Helhed en alvorlig og samvittighedsfuld Betragtning, og efter at man har gjort dette, maa man spørge sig selv: Er denne Finantslov en saadan, at man under de givne Forhold kan vente, kan forlange, kan billige, om Regjeringen stillede Ændringsforslag til den, eller maatte det ikke for en told, volig, politisk Betragtning være klart, at den Regjering, der saaledes, som Forholdene nu stille sig, vilde stille Ændringsforslag, paatog sig et Ansvær, som den ikke er berettiget til at tage paa sig. Saa stiller Spørgsmaalet med Billie saaledes thi Tingene var en hel anden, dersom her forelaa en almindelig

Lov, med Hensyn til hvilken det var en given Sag, at Regjeringen ganske paa saadanlig Maade stillede Ændringsforslag, og Thinget behandlede dem, saaledes som det fandt sig opfordret til, og derefter vedtog dem, og Sagen gik til Folkethinget, og Regjeringen der ikke kunde fastholde dem, men Lovforslaget trods Regjeringens Bestræbelser atter forandrede og vendte tilbage hertil, og Landsthinget saa fandt, at der ikke var noget videre Mærkeligt derved, tvertimod, at det ikke var Andet, end hvad der hændtes saa ofte, saa det da blev Landsthingets Sag ganske jævnt at undersøge, om det vilde fastholde sit Standpunkt, uden at der vilde blive gjort Regjeringen nogenformhelt Bebreidelse, naar den i et saadant Tilfælde henstillede til Thinget at tage Loven, som den nu forelaa. Ja, mine Herrer, hvis Tilfældet var saaledes, var Sagen en ganske anden. Men, hvad enten det nu er rigtigt eller ikke, — dette Spørgsmaal er det ikke Tid, Sted eller Leilighed til at undersøge, — jeg siger, hvad enten det er rigtigt eller ikke, bliver der her i Thinget tillagt Forslag fra Regjeringens Side til Forandring af Finantsloven ved vigtige Spørgsmaal en anden Betydning. Der bliver tillagt Forslag, stillede under saadanne Forhold, som jeg her omtaler, og særlig da under de nuværende Forhold, af Regjeringen til Finantsloven den Betydning, at dersom Landsthingets Mjertal slutter sig til et saadant Forslag, vil Regjeringen ikke senere passende kunne opfordre Landsthinget til at fravige denne sin Mening. Efter min Opfattelse er det denne Anskuelse, som gjør sig gjældende, — jeg vil ikke sige for meget, jeg vil ikke sige, at den under alle Omstændigheder eller ubetinget gjør sig gjældende, men jeg vil sige, at ved vigtigere Spørgsmaal, gjør den sig, i alt Fald som Forholdene ere nu i dette Dieblit, gjældende. Særlig med Hensyn til det Spørgsmaal, som har interesseret forskellige ærede Medlemmer, nemlig Spørgsmaalet om Pansestibets Bygning, naar det for mig saaledes, — tager jeg fejl, misser jeg mig delert, — at dersom Marineministeren stillede Forslag om en saadan Bevilling til Pansestibet under de nuværende Forhold, og Landsthingets Mjertal sluttede sig dertil, vilde det ikke kunne bestaa med de Forudsætninger, under hvilke en saadan Samstemning opstod, dersom Regjeringen, naar Sagen ikke kunde sættes igennem i Folkethinget, og den atter kom tilbage til Landsthinget, opfordrede Landsthinget til at afsalde det Votum, det havde givet efter Regjeringens Opfordring. (Seisen. Ja!) Selv denne ærede Landsthingsmand stadfæster denne min Mening, vel, saa siger jeg efter en samvittighedsfuld Prøvelse af Finantsloven i sin Helhed, selv om man ikke ganske opfatter den, som det ærede 3die kongevalgte Medlem, efter en samvittighedsfuld Prøvelse af hele den politiske Situation, saaledes som den har udviklet sig i Løbet af det sidste Aar, kan jeg ikke anfæ det for forsvareligt, har Regje-